

نام درس: بیماریهای کودکان و مسائل کودکان استثنائی

کد درس: ۲۴

پیش نیازها همزمان: شناخت نوزادان نیازمند به مراقبتهای ویژه

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: ۱/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد کارآموزی

هدف کلی درس:

آشنایی کامل با بیماریهای کودکان و اصول مراقبت از کودکان در سنین مختلف از یکسالگی تا پایان ۱۲ سالگی. - شناخت انواع مختلف خانواده و کودکان در حال رشد در آنها و تأثیر خانواده و مدرسه و اجتماع بر رشد جسمانی - روانی و اجتماعی کودکان و شناخت عوامل مؤثر در رسیدن کودکان به حداکثر سلامت و سطح تکامل. آشنائی با مسائل کودکان استثنائی.

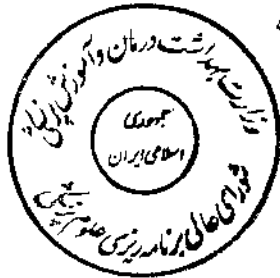
شرح درس: فراگیران با گذراندن این درس اطلاعات لازم را در ارتباط با بیماریهای کودکان تا ۱۲ سالگی و اصول مراقبتهای مربوط به آن، مهارتهای آموزشی را کسب خواهند نمود.

رئوس مطالب

الف) نظری (۲۶ ساعت)

• تدریس بیماریهای کودکان از طریق برگزاری کنفرانس توسط دانشجو با همکاری و راهنمایی استاد (متخصص بیماریهای کودکان) برای رفع ابهامات در مباحث مشروحه زیر:

۱- شناخت بیماری و اثر بیماری در رشد و تکامل کودک - فلسفه و اهمیت پیشگیری در بیماریهای کودکان - عوامل آسیب پذیری کودکان - علل و عوامل کلی بیماری زا در کودکان - اصول صحیح معاینه کودکان سالم و بیمار مهمترین و شایع ترین علل ابتلا به بیماری و مرگ و میر در کودکان بویژه در ایران - اختلاف بیماری در کودکان و بزرگسالان - علل، علائم، تشخیص و مراقبت از کودکان مبتلا به بیماریها و ناهنجاریهای تنفسی (تفاوتهای آناتومی و فیزیولوژی بین مجاری هوایی کودکان و بزرگسالان - گریپ، عفونت حاد لوزه و لارنژیت حاد - ذات الریه - برونشیت - آسم - التهاب گوش میانی - بیماریهای قلبی و عروقی - مادرزادی و نارسایی قلبی - کم خونیها - آنمی همولیتیک - لوسمی - تالاسمی - هموفیلی) - بیماریهای گوارش (اسهال و استفراغ - بیوست - عفونت روده ای - سوء تغذیه آویتامینوز - ادراری و تناسلی (سیتیت - نفروز - گلومرونفریت حاد - پیلونفریت و ...) - عصبی (تشنج - صرع - آنسفالیت - مننژیت - هیدروسفالی - تومورهای مغزی و ...) - غدد مترشحه داخلی (کرتینیسیم - دیابت - بیماریهای پانکراس) - بیماریهای کلاژن (تب رماتیسمی و ...) - کلیات بیماریهای عفونی، اصول پیشگیری و درمان در بیماریهای عفونی و اکسیناسیون و کنترل ناقلین - بیماریهای عفونی (سرخک - سرخچه - آبله مرغان - مخلک - اوریون - سیاه سرفه - دیفتری - فلج کودکان و ...) - بیماریهای پوستی - متابولیکی - استخوانی - مسمومیت ها و ... ناهنجاریهای مادرزادی، درمان، جراحی و مراقبتهای مربوطه (شکاف کام و لب - آترزی مری و فیستول مری و نای - استنوز پیلور - مگاکولون - بیماریهای مادرزادی قلب - اسپینابینید - اکستروفی مثانه - اکتوپبی بیضه - فتق دیافراگماتیک - فتق ناف - دررفتگی مادرزادی مفصل هانش - شکستگی استخوانها - دررفتگیها - آترزی مقعد - پیچ خوردگی روده ها و ...

۲- بهداشت کودکان

رشد و نمو کودک - مفهوم بچه برای پدر و مادر - پدر شدن و مادر شدن - رشد کودک در بین خانواده - انواع رشد و فاکتورهای آن و رفتار والدین در مراحل مختلف رشد و نمو - توارث و بهداشت نسل - فرآیند مراقبت از کودکان نیازمند (جمع آوری اطلاعات، بررسی شناخت مشکل، برنامه ریزی، اجرا، ارزشیابی). - برقراری ارتباط با کودکان در سنین مختلف - تغذیه در سنین مختلف - سندرم جدائی در سنین مختلف

۳- مسائل کودکان استثنائی

- تعریف کودکان استثنائی - تعریف آموزش و پرورش استثنائی - هدفهای تربیتی و آموزشی کودکان استثنائی - تفاوت های فردی - تفاوت های درونی - تفاوت های برونی - عقب ماندگی ذهنی - علل و عوامل مؤثر در عقب ماندگی ذهنی - نقش ارث - نقش محیط - قبل از ازدواج - تشکیل نطفه - زمان بارداری - زمان تولد - بعد از تولد - در مورد کودکان عقب مانده ذهنی چه میتوان کرد - راههای پیشگیری عقب ماندگی ذهنی - گروه بندی عقب ماندگی ذهنی - اصول و اهداف آموزشی و تربیتی و حرفه ای عقب ماندگی ذهنی - کودکان نابینا و نیمه بینا - تعریف نابینائی - علل نقص بینائی - مسائل و ویژگیهای خاص کودکان و دانش آموزان نابینا - اهداف آموزشی - تربیتی و حرفه ای نابینایان - کودکان ناشنوا و نیمه شنوا - تعریف ناشنوائی - علل و انواع مختلف ناشنوائی - روشهای بازپروری ناشنویان - اختلال گویائی - علل اختلالات گویائی - لکنت زبان - مراحل لکنت زبان - علل لکنت زبان - روشهای اصلاح و بازپروری لکنت زبان - کودکان سازش نیافته - ناسازگار - تعریف رفتار - رفتار نامطلوب (غیر عادی) - رفتار غیر عادی و عقب ماندگی ذهنی - رفتارهای شرطی - نظری به علل رفتارهای غیر عادی - اصول کلی در برنامه ریزی تغییر رفتار - کودکان معلول بدنی - علل معلولیت های بدنی - بازپروری های حسی و حرکتی - روشهای آموزشی و بازپروری گونه ای و شغلی - کودکان تیزهوش - تعریف هوش و کودکان تیز هوش - ضرورت تشخیص و شناسائی استعداد های درخشان - ویژگیهای افراد تیزهوش - مطالعات ژنتیکی کودک تیز هوش - کودک تیزهوش و خانواده - روشها و برنامه های ویژه در آموزش و پرورش کودکان تیزهوش - مشاوره و راهنمائی کودکان استثنائی - هدفها و اصول مشاوره - وظایف و مسئولیتها در رابطه با کودکان استثنائی - پذیرش واقعیتها - شناخت هرچه زودتر کودکان استثنائی - اظهارات صحیح و صادقانه در مورد کودک استثنائی - آموزش مربیان - آموزش اولیاء کودکان استثنائی

ب) کارآموزی (۲۶ ساعت)

در مراکز آموزش و پرورش کودکان استثنائی

با گذراندن این دوره فراگیران قادر به کاربرد اطلاعات کسب شده در مراکز آموزشی و پرورشی کودکان استثنائی تحت نظارت استاد مربوطه خواهند بود.

منابع اصلی درس:

۱- رشد و تکامل انسان. آرزو مانیانیس سوفیا، آخرین چاپ.

۲- کودکان معلول ذهنی. داور منش، عباس. آخرین چاپ

۳- مشاوره ژنتیک. نورزاد غلامرضا. آخرین چاپ

۴- بهداشت خانواده کودکان عقب مانده ذهنی. ملک پور مختار. آخرین چاپ

۵- سر آمد ها: کودکان تیزهوش. شوون رمی، آخرین چاپ.

۶- مقدمه ای بر روانشناسی و آموزش و پرورش کودکان استثنائی. افروز غلامعلی. آخرین چاپ

7- Kliegman: Nelson Textbook of Pediatrics. Saunders; last edition

شیوه ارزیابی دانشجوی

حضور فعال در کلاس و بالین - چگونگی انجام تکالیف محوله - شرکت در امتحان نیم ترم ، پایان ترم و بالین

